

[Statsministeren]

interesser bliver de samme som Europas interesser. Gevinsten ligger i indflydelse. Vi må være klar over, at såfremt vi i stedet ville forfølge alene vore egne interesser, ville andre stater naturligvis også forfølge deres egne interesser, og konsekvensen ville ligge ligefor. I det lange løb ville vi alle tabe derved – ikke mindst de mindre lande.

Under det nuværende samarbejde i EF har vi erkendt dette. Fællesskabet bygger på solidaritet. Processen hen imod det indre marked var ikke kommet i gang, hvis medlemslandene ikke havde ladet sig lede af denne erkendelse. Fællesskabets samlede politik afspejler en nøje afstemt balance mellem medlemslandenes interesser.

Det indre marked har sit modstykke i Fællesskabets sociale dimension og strukturpolitik. Den balance i EF-samarbejdets indretning må vi fastholde, og den må også udstrækkes til de central- og østeuropæiske lande.

EF må vise økonomisk og finansiel solidaritet over for disse lande for at fastholde reformprocessen. De første skridt i denne retning er taget.

På Det Europæiske Råds møde i Strasbourg i december i fjor blev det besluttet at oprette en Europabank for Genopbygning og Udvikling, som skal støtte processen mod markedsøkonomi. Siden januar i år har der i en kreds af lande og institutioner, som nu omfatter hele 42, været intense forhandlinger om dette spørgsmål. Disse forhandlinger er nu praktisk talt afsluttet, og resultatet kan vi påregne undertegnet omkring 1. juni.

Vi har bidraget til den vestlige stabiliseringsfond til Polen på 1 mia. dollars, den såkaldte Bushfond, hvor EF's budget for 1990 har optaget bevillinger til at støtte reformprocessen, og der forudses yderligere bevillinger i de kommende år.

Vi har gennem Den Europæiske Investeringsbank ydet betalingsbalancelån på 1 mia. dollars til Ungarn – for blot at nævne nogle af de større initiativer, der er taget.

Jeg tror ikke, der er nogen, der vil sætte spørgsmålstegn ved, at denne økonomiske og finansielle indsats må fortsættes og udbygges i de kommende år. En sådan økonomisk og finansiel solidaritet vil det være klogt at udøve, også i lyset af de store politiske og økonomiske gevinster, der jo forhåbentlig vil følge af re-

formprocessen, for befolkningerne i Central- og Østeuropa.

Den igangsatte udvikling indebærer store muligheder og store udfordringer for det danske samfund. Udnytter vi mulighederne rigtigt, vil resultatet blive øget vækst også i Danmark.

En anden fordel er muligheden for at gøre Europa til et mere sikkert sted at leve. Opgaverne ligger lige foran os.

Fordelene kommer ikke af sig selv – der må ydes en indsats. Vi må gøre det i bevidstheden om, at vi har en politisk og økonomisk samfundsstruktur, der kan bære de nødvendige omkostninger. Gør vi det, kan vi og vore børn indkassere en betydelig fredsdividende.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Statsministeren har omtalt de udfordringer, som det danske samfund vil komme til at stå over for i 1990'erne.

Jeg skal her i mit indlæg koncentrere mig om EF-samarbejdet og de sikkerhedspolitiske aspekter. Og det betyder selvfølgelig, at der så er andre sider af den europæiske udvikling, som må blive liggende, og dér tænker jeg f.eks. på de nye demokratiers Europa og menneskerettigheder – for bare at nævne to eksempler. Men det kan jeg altså ikke nå at komme ind på.

Udviklingen i EF-samarbejdet har siden midt i 1980'erne været en succes – en succes, der bevirker, at samarbejdet har fået ny energi og i dag kan siges at virke som en slags magnet på tredjelande. Både EFTA-landene og de central- og østeuropæiske lande har erkendt, at EF-samarbejdet er det centrale forum for at etablere et bredt europæisk samarbejde, der kan fremme økonomisk vækst og beskæftigelse og en politisk stabil udvikling.

EFTA-landene har indset, at de løber en alvorlig risiko for at komme til at stå uden for den europæiske udvikling, hvis de ikke bliver knyttet tættere til Fællesskabet.

Udviklingen i forholdet mellem de to Tyskland og udviklingen i Central- og Østeuropa har helt naturligt resulteret i en debat om de fremtidige samarbejds mønstre i Europa eller, som man kalder det, »Europas arkitektur«.

Og dér må vi erkende at EF-samarbejdet har en mission. Målet med det er at sikre et bredt og forpligtende samarbejde mellem alle demokratiske stater i Europa, sådan at de nationale interesser udvikler sig i samme retning.